

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7So/18/2017
Identifikačné číslo spisu: 6015200989
Dátum vydania rozhodnutia: 27.11.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zdenka Reisenauerová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:6015200989.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľky: Y. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. X, H. H., zastúpená Lexpert s.r.o., so sídlom Horná 15, Banská Bystrica, IČO: 45 976 856, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, so sídlom Ulica 29. augusta 8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/223/2015-49 z 21. apríla 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/223/2015-49 z 21. apríla 2017 z r u š u j e a v e c v r a c i a Krajskému súdu v Banskej Bystrici na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 20Sd/223/2015-49 z 21.04.2017 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“ alebo „napadnuté uznesenie krajského súdu“) v konaní vo veci zastavenia konania o opravnom prostriedku navrhovateľky proti rozhodnutiu odporkyne č. XXX A. XXXX 0 z 24.10.2014 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie odporkyne“) rozhodol, že navrhovateľke nepriznáva právo na náhradu trov právneho zastúpenia.

V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd konštatoval, že odporkyňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X z 24.10.2014 priznala navrhovateľke invalidný dôchodok od 30.06.2014 v sume 86,- € na základe posudku lekára Sociálnej poisťovne, pobočka Banská Bystrica z 29.09.2014, ktorý stanovil mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 50%. Toto rozhodnutie napadla navrhovateľka opravným prostriedkom. Na základe podaného opravného prostriedku bol zdravotný stav navrhovateľky opätovne posúdený posudkovou lekárkou v posudku z 10.09.2015. Táto dospela k záveru, že navrhovateľka je invalidná od 30.06.2014 s mierou poklesu vykonávať zárobkovú činnosť 65%. V súlade s uvedeným posudkom odporkyňa vydala rozhodnutie z 30.09.2015, ktorým priznala navrhovateľke invalidný dôchodok v sume 110,40 € od 30.06.2014 a ďalším rozhodnutím z 13.10.2015 rozhodnutie č. XXX XXX XXXX X z 24.10.2014 o priznaní invalidného dôchodku zrušila. Krajský súd konštatoval, že odporkyňa v čase vydania napadnutého rozhodnutia pri uznanej miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť 50% postupovala správne a v súlade s vtedy aktuálnym skutkovým stavom a právnymi predpismi, keď zhoršenie

zdravotného stavu navrhovateľky na úroveň, ktorá odôvodňovala zvýšenie jej poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa zákona č. 461/2003 Z. z. vo výške 65% došlo až na základe lekárskeho posudku, ktorý vychádzal z lekárskeho správ, ktoré boli navrhovateľkou predložené po vydaní napadnutého rozhodnutia (lekárska správa z 28.08.2015, prepúšťacie správy z hospitalizácie na psychiatrickom odd. v období od 29.05.2015 do 05.06.2015).

Krajský súd na základe spät'vzatia opravného prostriedku navrhovateľkou uznesením č. k. 20Sd/223/2015-31 z 13.01.2016 konanie vo veci preskúmania rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 24.04.2014 zastavil a zaviazal odporkyňu k náhrade trov právneho zastúpenia navrhovateľky.

Krajský súd v napadnutom uznesení poukázal na skoršie rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý uznesením sp. zn. 7So/14/2016 z 23.02.2017 zrušil skoršie rozhodnutie krajského súdu č. k. 20Sd/223/2015-31 z 13.01.2016 vo výroku, v ktorom (v tomto skoršom rozhodnutí) krajský súd priznal navrhovateľke trovy právneho zastúpenia voči odporkyňi vo výške 307,69 € a vrátil vec krajskému súdu na ďalšie konanie s vysloveným právnym názorom.

Krajský súd posúdil skutkové okolnosti veci a konštatoval, že odporkyňa priznala navrhovateľke invalidný dôchodok na základe podaného opravného prostriedku, po dodatočne predložených lekárskeho správach, rozhodnutím z 24.10.2014. Toto rozhodnutie odporkyne krajský súd považoval v danej veci za rozhodujúce, keď v tom čase navrhovateľka nebola právne zastúpená a konala vo veci sama a keď k navýšeniu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 65% došlo postupom odporkyne iba v dôsledku zhoršenia zdravotného stavu navrhovateľky až po vydaní rozhodnutia z 24.10.2014. Krajský súd poukázal na to, že uznesenie č. k. 20Sd/223/2015-31 z 13.01.2016 vo výroku, ktorým konanie vo veci preskúmania rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 24.10.2014 o priznaní invalidného dôchodku zastavil nadobudlo právoplatnosť a v napadnutom rozhodnutí opätovne krajský súd rozhodoval o priznaní náhrady trov právneho zastúpenia vychádzajúc z právneho názoru vyjadreného v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7So/14/2016 z 23.02.2017.

Krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že v časti o náhrade trov právneho zastúpenia nepriznal navrhovateľke proti odporkyňi náhradu trov právneho zastúpenia podľa § 250k ods. 1 posledná veta a § 250i ods. 1 prvá veta OSP, nakoľko k zastaveniu konania a zvýšeniu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť došlo z dôvodu následného zhoršenia zdravotného stavu navrhovateľky, keď navyše v čase podania opravného prostriedku proti napadnutému rozhodnutiu odporkyne (z 24.10.2014), navrhovateľka nekonala prostredníctvom právneho zástupcu a zvýšenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť bola určená vo výške 65% až na základe lekárskeho správ a posudkov, ktoré predložila po vydaní napadnutého rozhodnutia (rozhodnutie odporkyne z 24.10.2014). Krajský súd konštatoval, že aj keď navrhovateľka bola v konaní úspešná, súd jej náhradu trov právneho zastúpenia nepriznal podľa § 250k ods. 1 posledná veta OSP z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

Proti uzneseniu krajského súdu podala navrhovateľka riadne a včas odvolanie prostredníctvom právneho zástupcu, domáhajúc sa, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zmenil uznesenie krajského súdu tak, že navrhovateľke prizná právo na náhradu trov konania vo výške 100%.

V odvolaní navrhovateľka uviedla, že rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 21.07.2014 bola zamietnutá jej žiadosť o invalidný dôchodok. Podkladom rozhodnutia odporkyne bol odborný posudok vyhotovený posudkovým lekárom sociálneho poistenia z 30.06.2014, v ktorom posudkový lekár určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 30%. Navrhovateľka podala proti rozhodnutiu odporkyne dňa 24.08.2014 odvolanie na súd s poukazom na svoj zlý zdravotný stav, čo doložila ďalšími lekárskeho správami. V odvolacom konaní bol vyhotovený posudok o invalidite z 29.09.2014, ktorým bola navrhovateľka uznaná za invalidnú a bol jej priznaný invalidný dôchodok. Odporkyňa rozhodnutím z 24.10.2014 zrušila svoje predošlé rozhodnutie o zamietnutí žiadosti. Rozhodnutím odporkyne č. XXX XXX XXXX X z 24.10.2014 bol navrhovateľke priznaný invalidný dôchodok v zmysle § 70 a § 82 zákona č. 461/2003 Z. z. Podkladom rozhodnutia odporkyne bol

odborný posudok posudkového lekára sociálneho poistenia, v ktorom určil mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 50%. Navrhovateľka sa prostredníctvom svojho právneho zástupcu vo veci vyjadrila aj podaním z 28.11.2014, ktoré z opatrnosti považovala aj za odvolanie proti rozhodnutiu odporkyne z 24.10.2014.

Krajský súd v rozhodovaní podľa navrhovateľky nezohľadnil, že samotná odporkyňa uznala v jej rozhodnutiach z 24.10.2014 a 13.10.2015, že k vzniku invalidity u navrhovateľky došlo už dňa 30.06.2014 a práve k uvedenému dátumu bola určená tak miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 50% rozhodnutím z 24.10.2014, ako aj miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 65% rozhodnutím z 13.10.2015. Tým, že bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť odporkyňou určená v rozhodnutí z 24.10.2014, ako aj v rozhodnutí z 13.10.2015 ku dňu 30.06.2014, je zrejmé, že takúto mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť mohla odporkyňa zistiť a určiť už v rozhodnutí z 21.07.2014. Ak teda krajský súd tvrdí, že rozhodnutia odporkyne z 21.07.2014 a z 24.10.2014 boli správne, tak na základe vykonaného dokazovania dospel podľa navrhovateľky k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil.

Podľa navrhovateľky krajský súd nezohľadnil zákonné ustanovenia (§ 195 ods. 1 a 2, § 196 ods. 1 a 5 a § 153 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z.), podľa ktorých je odporkyňa povinná náležitým spôsobom zistiť stav veci. Postup odporkyne nebol podľa navrhovateľky v súlade so zákonom, nakoľko nezistila presne a úplne skutočný zdravotný stav navrhovateľky. Napriek vyjadreniam navrhovateľky o jej neschopnosti vykonávať akúkoľvek zárobkovú činnosť, odporkyňa tieto vyjadrenia v rozhodnutiach z 21.07.2014 a 24.10.2014 náležite nezohľadnila. Zároveň, ak by odporkyňa postupovala v zmysle § 153 ods. 8 zákona č. 461/2003 Z. z. a konzultovala by zdravotný stav navrhovateľky s nezávislým prísediacim lekárom už skôr a nie až po tom, ako jej to bolo uložené zo strany súdu, nebolo by potrebné súdne konanie. Navrhovateľka bola postupom odporkyne nútená podať opravný prostriedok na súd a dokázať svoje tvrdenia, čo odporkyňa uznala a následným rozhodnutím z 13.10.2015 určila vyššiu mieru poklesu schopnosti navrhovateľky vykonávať zárobkovú činnosť.

K nesprávnym skutkovým zisteniam dospel podľa navrhovateľky krajský súd aj v tom, keď konštatoval, že k zvýšeniu miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť došlo z dôvodu zhoršenia zdravotného stavu navrhovateľky, nakoľko miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť vo výške 65% bola určená k 30.06.2014, a teda k zhoršeniu zdravotného stavu navrhovateľky v priebehu konania nedošlo, resp. ak aj došlo, tak miere poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť zodpovedal zdravotný stav navrhovateľky už dňa 30.06.2014.

Na základe uvedených skutočností je podľa navrhovateľky zrejmé, že správanie odporkyne zapríčinilo zastavenie konania a teda v zmysle § 146 ods. 2 OSP je povinná nahradiť navrhovateľke trovy konania.

Navrhovateľka zároveň označila uznesenie krajského súdu za nepreskúmateľné, svojvoľné a nepresvedčivé, keďže z jeho odôvodnenia nie je zrejmé, v čom videl krajský súd dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré navrhovateľke náhradu trov konania nepriznal. Zároveň je podľa navrhovateľky uznesenie krajského súdu v rozpore s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7So/14/2016 z 23.02.2017, ktoré obsahuje odkaz na § 146 ods. 2 OSP a nemožno z neho vyvodiť, že krajský súd mal rozhodnúť podľa § 250k ods. 1 posledná veta OSP.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľky vyjadrila podaním z 19.05.2017 a žiadala, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“). V zmysle § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP), preskúmal napadnuté uznesenie v súlade s § 214 ods. 2 OSP bez nariadenia pojednávania, a dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie ani zmenu.

Opravným prostriedkom osobne podaným dňa 27.08.2014 sa navrhovateľka domáhala preskúmania rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 21.07.2014, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o invalidný dôchodok z 30.06.2014, keď podľa posudku prvostupňového správneho orgánu z 30.06.2014 bola miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť navrhovateľky 30%.

Po podaní opravného prostriedku posudkový lekár príslušnej pobočky Sociálnej poisťovne posudkom zo dňa 29.09.2014 na základe lekárskeho správy z vyšetrení zo dňa 13.07.2014 a zo dňa 21.08.2014 uznal navrhovateľku invalidnou od 30.06.2014 s mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 50%. Odporkyňa preto rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 zo dňa 24.10.2014 priznala navrhovateľke invalidný dôchodok v sume 86,00 eur mesačne od 30.06.2014 pre 50% mieru invalidity. Súčasne ďalším rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 z 24.10.2014 zrušila svoje rozhodnutie z 21.07.2014 o zamietnutí žiadosti o priznanie invalidného dôchodku.

Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 - I. z 13.10.2015 odporkyňa zrušila obe svoje rozhodnutia z 24.10.2014 (o priznaní invalidného dôchodku aj o zrušení rozhodnutia) a tiež rozhodnutie zo dňa 21.07.2014 o zamietnutí invalidného dôchodku. Následne rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X - II. zo dňa 30.09.2015 priznala navrhovateľke invalidný dôchodok od 30.06.2014 v sume 110,40 eur mesačne, ktorý od 01.01.2015 zvýšila na sumu 113,10 eur mesačne.

Konania v zmysle tretej hlavy piatej časti OSP sú špecifické tým, že súd je povinný preskúmať všetky rozhodnutia vydané odporkyňou v danej veci. Preto vydaním rozhodnutí z 24.10.2014 a 30.09.2015 sa tieto rozhodnutia automaticky stali predmetom súdneho prieskumu. Nie je potrebné opätovné podávanie opravných prostriedkov zo strany navrhovateľky.

Z obsahu spisu je zrejmé, že krajský súd zastavil (len) konanie o preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 24.10.2014. V prípade zastavenia konania o preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 24.10.2014 (o priznaní invalidného dôchodku od 30.06.2014 pre 50% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť) nejde o konečné rozhodnutie vo veci, pretože v dôsledku vydania rozhodnutia z 30.09.2015 o priznaní invalidného dôchodku od 30.06.2014 pre 65% mieru poklesu sa toto rozhodnutie stalo predmetom súdneho prieskumu. Bez ohľadu na zastavenie konania v časti týkajúcej sa rozhodnutia zo dňa 24.10.2014 krajský súd v tom istom konaní pokračuje, a to prieskumom rozhodnutia z 30.09.2015.

V zmysle § 151 ods. 1 veta prvá OSP o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. V predmetnej veci zatiaľ ku skončeniu konania nedošlo. Rozhodnutie o trovách konania bolo preto vydané predčasne.

Na základe uvedeného odvolací súd postupom podľa § 250ja ods. 3 posledná veta OSP uznesenie krajského súdu, týkajúce sa trov konania zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

Úlohou krajského súdu po vrátení veci bude vyzvať navrhovateľku, či na opravnom prostriedku voči rozhodnutiu č. XXX XXX XXXX X - II. z 30.09.2015 trvá. Ak navrhovateľka nevezme opravný prostriedok späť, krajský súd rozhodnutie odporkyne meritorne preskúma a vo veci rozhodne. O trovách konania rozhodne krajský súd až v konečnom rozhodnutí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.